

Enheten för hållbarhet och
utvecklingssamarbete
Erik Merkus

YTTRANDE
2023-08-15 Dnr 2023/00577-2

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande av EU-kommissionens förslag till styrkande och kommunikation om uttalade miljöpåståenden

Er referens KN2023/02755.

Sammanfattning

Kommerskollegium tillstyrker förslaget. I förslaget ställs flera krav för underbyggande av (uttalade och jämförande) miljöpåståenden. Förslaget fastställer också regler för att skapa nya miljömärkningar för att undvika en överbelastning av miljömärkningar som skulle förvirra konsumenterna. Förordningen handlar om frivilligt deltagande i miljömärkningssystem och påverkar inte handelsregelverket.

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Kommerskollegiums uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Generella synpunkter

På grund av informationsasymmetrin med många svårigheter för konsumenterna finns det ett tydligt behov av politiska åtgärder att fastställa vilka miljöpåståenden som är tillförlitliga. Detta förslag fokuserar därför främst på att skapa ett system där tillförlitlig, jämförbar och verifierbar information är lättillgänglig för konsumenterna och andra marknadsaktörer.

Hållbarhet

Ur ett hållbarhetsperspektiv bedömer vi att särskild uppmärksamhet till mindre företag i förslaget är viktigt. En annan hållbarhetsfråga är att även om denna förordning endast behandlar frivilliga påståenden, kan dessa påståenden bli ett de facto-krav för att göra affärer på EU:s inre marknad. Detta kan leda till att mindre företag implicit utesluts, särskilt företagen utanför EU. Vi noterar också att detta kan vara särskilt utmanande för utvecklingsländer och östliga partnerskapsländer.

Tekniska regler

Vi har genom vår bevakning av andra länders anmälda förslag till tekniska föreskrifter uppmärksammat att åtminstone tre av EU:s medlemsländer (Grekland, Frankrike och Spanien) har anmält förslag om att helt förbjuda vissa uttryck, såsom ”miljövänlig” ”biologiskt nedbrytbar” osv.¹ Frankrike har också anmält regler om påståenden om koldioxidneutralitet i reklam.² Vi anser att det är positivt att EU-lagstiftaren tar fram gemensamma regler för miljöpåståenden eftersom det minskar risken för att medlemsstaterna antar egna regler.

I artikel 5.3 i kommissionens förslag till direktiv anges att om ett miljöpåstående rör en slutlig produkt och användningsfasen är den mest relevanta i produktens livscykel, ska påståendet innehålla information om hur konsumenten ska använda produkten. I skäl 34 nämns att sådan information också kan vara information om hur produkten ska sorteras när den blivit avfall. Detta skulle kunna leda till att handlare som omfattas av direktivets krav självmant sätter instruktioner för avfallssortering på sin produkt eller förpackning. Kommissionen har relativt nyligen lagt fram andra förslag, bl.a. förslagen om ny ekodesignförordning³ och förpackningsförordning⁴. Dessa förslag innehåller bestämmelser som ger kommissionen behörighet att ta fram regler om bl.a. sortering av avfall.⁵ Dessutom finns redan EU-lagstiftning om märkning av vissa produkter för att visa att de ska sorteras i särskild ordning. Det gäller för batterier, ackumulatorer och elektrisk och elektronisk utrustning.⁶ Det finns en risk att alla dessa olika sorteringsmärkningar, tillsammans med miljöpåståenden med information om sortering, blir förvirrande för användarna. Man kan också ifrågasätta om sortering av avfall är

¹ Se kommissionens databas för tekniska regler, [TRIS](#), med anmälningsnummer 2022/325/E, 2021/30/F, 2021/644/F, 2011/405/GR och 1997/407GR.

² Se anmälningsärende 2021/904/F.

³ COM/2022/142 final.

⁴ COM/2022/677 final.

⁵ Se artikel 44 i förslaget till förpackningsförordning och artikel 7.2.b.iii i förslaget till ekodesignförordningen.

⁶ Se artikel 14 och Bilaga IX i direktiv 2012/19/EU och artikel 20 i direktiv 2006/66.

en del av användningsfasen i en produkts livscykel. Orden ”correct waste sorting or” i skäl 34 bör därför strykas.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Anna Hallam i närvaro av utredaren Erik Merkus, föredragande. I den slutliga handläggningen har även deltagit utredaren Hanna Pettersson.